

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 48/2014-17

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 29. januára 2014 predbežne prerokoval sťažnosť spoločnosti AJPP., B., zastúpenej advokátom Mgr. P. A., B., vo veci namietaného porušenia jej základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 6 Co 290/2012-125 zo 17. júna 2013 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť spoločnosti AJPP., o d m i e t a pre zjavnú neopodstatnenosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 9. septembra 2013 faxom a 11. septembra 2013 poštou doručená sťažnosť spoločnosti AJPP (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namietala porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na spravodlivé súdne konanie

podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 6 Co 290/2012-125 zo 17. júna 2013 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“).

2. Z obsahu sťažnosti a pripojených príloh vyplynulo, že sťažovateľka ako navrhovateľka v I. rade (spolu s navrhovateľmi v II. a III. rade) žiadala, aby Okresný súd Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom proti odporcom v I., II. a III. rade rozhodol, že zmluva o prevode vlastníctva rozostavaného bytu (neskôr už dostavaného) uzavretá medzi odporcom v I. rade a odporkyňou v II. rade, ako aj zmluva o zriadení vecného bremena spočívajúceho v doživotnom spoločnom užívaní bytu uzavretá medzi odporkyňou v II. rade a odporcom v III. rade sú neplatné. Okresný súd rozsudkom č. k. 10 C 139/2011-76 z 15. marca 2012 pripustil zmenu petitu navrhovateľov, návrh v celom rozsahu zamietol a odporcom v I., II. a III. rade náhradu trov konania nepriznal. Na základe spoločného odvolania sťažovateľky a navrhovateľa v II. rade o veci rozhodoval krajský súd, ktorý rozsudkom napadnutým touto sťažnosťou pripustil späťvzatie návrhu navrhovateľom v III. rade, zrušil rozsudok okresného súdu v časti, ktorou bol návrh navrhovateľa v III. rade zamietnutý a konanie o jeho návrhu zastavil, odporcom v I., II. a III. rade náhradu trov konania voči navrhovateľovi v III. rade nepriznal, rozsudok okresného súdu v napadnutej časti, ktorou bol zamietnutý návrh navrhovateľov v I. a II. rade, a v časti náhrady trov konania potvrdil a odporcom v I., II. a III. rade náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

3. Sťažovateľka po opise uvedeného sledu rozhodnutí všeobecných súdov v sťažnosti uviedla, že súdy jej návrh zamietli z dôvodu, že nepreukázala naliehavý právny záujem na požadovanom určení. Následne sťažovateľka v sťažnosti uviedla podstatné dôvody rozhodnutí všeobecných súdov:

„Navrhovatelia zdôvodnili svoj naliehavý právny záujem na určení neplatnosti zmluvy o prevode vlastníctva k rozostavanému bytu (v súčasnosti už dostavanému a zapísanému na LV) medzi odporcom v I. rade a odporkyňou v II. rade a zriadení vecného bremena odporkyňou v II. rade v prospech odporcu v III. rade výlučne tým, že sú veriteľmi odporcu v I. rade a v prípade, že by sa mu určením neplatnosti zmluvy navrátilo vlastníctvo

k bytu, ktorý bol predmetom napadnutej zmluvy, mohli by prostredníctvom jeho predaja uspokojiť svoje splatné judikované i doposiaľ nejudikované pohľadávky.

Takéto zdôvodnenie naliehavosti právneho záujmu bolo pre okresný súd neprijateľné. Určovacie žaloby je možné s úspechom uplatniť na súde len vtedy, ak navrhovateľ preukáže naliehavý právny, nie akýkoľvek osobný (v prípade navrhovateľov majetkový) záujem. Kladným rozhodnutím by musel navrhovateľ dosiahnuť zmenu vo svojom právnom postavení. Na právnom postavení navrhovateľov by sa však v prípade ich úspechu nič nezmenilo. Podmienka preukázania naliehavosti právneho záujmu z procesného hľadiska zabezpečuje v existujúcich právnych vzťahoch stabilitu v tom, že neumožňuje komukoľvek a kedykoľvek rozvrátiť právny status inej osoby, aj keď z hľadiska hmotného práva môžu byť k tomu dané dôvody. Ak by súd žalobe navrhovateľov vyhovel, odporcov v II. a III. rade by dostal do rovnakej situácie, v akej sú v súčasnosti navrhovatelia, nakoľko aj odporcovia v II. a III. rade by mali pohľadávku voči odporcovi v I. rade, hoci, nejudikovanú (ako poznamenal PZ navrhovateľov v I. a II. rade), lenže nejudikovanú preto, lebo dôvod na zahájenie súdneho sporu by bol daný až týmto súdnym rozhodnutím.

Právnu konštrukciu zdôvodnenia naliehavosti právneho záujmu navrhovateľov nepovažuje tunajší súd za správnu, ani spravodlivú ani rovnovážnu z hľadiska postavenia účastníkov tohto konania...

Navrhovateľ v I. rade vedie voči odporcovi v prvom rade množstvo exekučných konaní. Za tohto stavu je súdu jasné, že navrhovatelia sa snažia získať do majetkového portfólia odporcu v I. rade akýkoľvek majetok, z ktorého by mohli aj len čiastočne vymôcť svoje pohľadávky. K tomuto účelu však slúži najmä inštitút odporovateľnosti právnych úkonov dlžníka, ktorý je však viazaný na splnenie ďalších podmienok vo vzťahu k tomu, kto mal z odporovaného úkonu prospech. V tomto smere je voči odporcom v II. a III. rade vedené na tunajšom súde konanie pod sp. zn. 6C/267/2009.

Odporca v I. rade má množinu veriteľov, preto každý z nich by sa podľa právnej konštrukcie navrhovateľov mohol domáhať voči odporcom neplatnosti prevodnej zmluvy, ktorú uzavreli s odporcom v I. rade. Ako už bolo vyššie zdôvodnenej pokiaľ by sa tejto neplatnosti domáhali len z dôvodu, aby mohli uspokojiť svoje pohľadávky, nesplnili by podmienku preukázania naliehavého právneho záujmu na takomto určení...

Odvolací súd mal rovnako ako súd prvého stupňa za to, že v prejednávanej veci navrhovatelia neunesli dôkazné bremeno a ani v odvolacom konaní nepreukázali, že by existovala niektorá z uvedených skutočností odôvodňujúca ich naliehavý právny záujem na požadovanom určení... Záujem navrhovateľov v 1. a 2. rade v prípade úspechu v konaní uspokojiť svoje pohľadávky voči odporcovi v 1. rade v exekučnom konaní aj z nehnuteľností, ktoré boli predmetom zmluvy, o určenie neplatnosti ktorej v prejednávanej veci ide, nemožno podľa názoru odvolacieho súdu považovať za naliehavý právny záujem, aký má na mysli ust. § 80 písm. c/ O.s.p. V tomto prípade ide totiž vyslovene iba o majetkový záujem ako to správne ustálil aj súd prvého stupňa v napadnutom rozsudku. Majetkový záujem a právny záujem pritom podľa odvolacieho súdu nemožno stotožňovať, a preto v tomto smere neobstoja ani odvolacie námietky žalobcov.“

4. Sťažovateľka v sťažnosti predkladá ústavnému súdu rozsiahlu polemiku s právnymi závermi všeobecných súdov, odvoláva sa na všeobecné závery ústavného súdu v iných veciach a poukazuje aj na konkrétne rozhodnutia Najvyššieho súdu Českej republiky, ktorých aplikácie sa neúspešne domáhala v konaní pred všeobecnými súdmi. V týchto súvislostiach sťažovateľka v podstatnom uviedla:

„Sťažovateľ úvodom poukazuje na tú skutočnosť, ktorá v konaní ani nebola sporná, že jeho dlžník - odporca v 1. rade je prakticky nemajetný a že z majetku, ktorý je formálne vedený ako vlastníctvo odporcu v 1. rade nie je možné uspokojiť pohľadávky, ktoré má voči odporcovi v 1. rade a ktoré mu boli potvrdené právoplatnými rozhodnutiami súdov SR.

Je teda zrejmé, že na uspokojenie pohľadávok sťažovateľa, pre ktoré sú vedené aj exekučné konania, bude nevyhnutné využiť aj ďalší majetok odporcu v 1. rade. Takýmto majetkom je vzhľadom na neplatnosť napadnutej prevodnej zmluvy aj predmetný byt a podiel na nebytovom priestore. Pre uskutočnenie exekúcie predajom predmetného bytu (resp. podielu na nebytovom priestore) ale treba správe katastra preukázať, že vlastníkom je odporca v 1. rade. Bez právoplatného rozsudku určujúceho neplatnosť prevodnej zmluvy, to však nie je možné...

Všeobecné súdy v podstate vyššie uvedené skutočnosti akceptovali a uznali, avšak v odôvodnení rozsudku túto zmenu považovali súdy za zmenu v majetkovom stave,

resp. záujem označili za výlučne majetkový, nie právny. Tento názor je nesprávny a je aj v rozpore s ustálenou súdnou praxou.

Pojem právne postavenie má podstatne širší význam než ten, aký prezentovali všeobecné súdy v prejednávanej veci vo svojich rozhodnutiach. Rovnako súdy zrejme opomenuli, že majetkový záujem je už z povahy veci záujmom právnym, nemožno totiž vlastniť majetok bez toho, aby k nemu jeho vlastníkovi svedčilo vlastnícke právo...

Sťažovateľ poukazuje na to, že existenciu naliehavého právneho záujmu veriteľa, ktorého uspokojenie bolo neplatným právnym úkonom (aspoň sčasti) znemožnené, predpokladal už samotný zákonodarcu. Uvedené vyplýva zo skutočnosti, že medzi ustanovenia OZ bol zaradený aj inštitút odporovateľnosti právnych úkonov. Odporovať možno právnemu úkonu, ktorým bolo uspokojenie pohľadávky veriteľa voči dlžníkovi ukrátená. Podmienkou odporovateľnosti však je, aby bol odporovaný právny úkon platný. Ak takýto úkon platný nie je, nemožno mu s úspechom odporovať.

Z uvedeného je zrejmé, že pokiaľ by boli závery súdov v prejednávanej veci správne, účel ustanovení o odporovateľnosti by sa minul účinkom. Veriteľ by totiž mohol bez najmenších problémov „ukryť“ svoj majetok pred veriteľmi tým, že by ho „previedol“ na tretie osoby neplatnými právnymi úkonmi. Pokiaľ by sa veritelia nemohli takejto neplatnosti domáhať, bol by takýto majetok absolútne nedotknuteľný, a to už z toho dôvodu, že samotný dlžník by nad týmto majetkom mal v podstate stále kontrolu, nakoľko jeho žalobe by naliehavý právny záujem nebolo možné uprieť. Je celkom zrejmé že nastolenie takéhoto pre dlžníka ideálneho, no veriteľov hrubo poškodzujúceho stavu nebolo úmyslom zákonodarcu.“

5. V petite sťažnosti sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd vyslovil, že jej označené základné práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru boli rozsudkom krajského súdu porušené, rozsudok krajského súdu navrhuje zrušiť a vrátiť mu vec na ďalšie konanie. Požaduje taktiež priznanie náhrady trov konania v sume 275,94 €.

II.

6. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

Podľa čl. 36 ods. 1 listiny každý sa môže domáhať ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v určených prípadoch na inom orgáne.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

7. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Cieľom predbežného prerokovania každého návrhu (vrátane sťažnosti namietajúcej porušenie základných práv a slobôd) je rozhodnúť o prijatí návrhu na ďalšie konanie alebo o jeho odmietnutí, a teda vylúčení z ďalšieho konania pred ústavným súdom zo zákonom ustanovených dôvodov.

Pri predbežnom prerokovaní návrhu takto ústavný súd skúmal, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto zákonného ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

8. O zjavnej neopodstatnenosti sťažnosti v zmysle judikatúry ústavného súdu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánom štátu (súdu) nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi namietaným rozhodnutím a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, alebo z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť možno preto považovať tú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, ktorej reálnosť by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (napr. II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, I. ÚS 426/08).

9. Ústavný súd sa pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zároveň zaoberal bližšie otázkou, či sťažnosť nie je zjavne neopodstatnená. Súčasťou stabilizovanej judikatúry ústavného súdu je aj doktrína možných zásahov ústavného súdu do rozhodovacej činnosti všeobecných súdov vo veciach patriacich do ich právomoci. Ústavný súd predovšetkým pripomína, že je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti (čl. 124 ústavy). Vo vzťahu k všeobecným súdom nie je prieskumným súdom ani riadnou či mimoriadnou opravnou inštanciou (m. m. I. ÚS 19/02, I. ÚS 31/05) a nemá zásadne ani oprávnenie preskúmať, či v konaní pred všeobecnými súdmi bol alebo nebol náležite zistený skutkový stav a aké právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil (m. m. II. ÚS 21/96, II. ÚS 134/09). Ústavný súd v tejto súvislosti vo svojej judikatúre konštantne zdôrazňuje, že pri uplatňovaní svojej právomoci nemôže zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Sú to teda všeobecné súdy, ktorým prislúcha chrániť princípy spravodlivého procesu na zákonnej

úrovni. Táto ochrana sa prejavuje aj v tom, že všeobecný súd odpovedá na konkrétne námietky účastníka konania, keď jasne a zrozumiteľne dá odpoveď na všetky kľúčové právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Ústavný súd už opakovane uviedol (napr. II. ÚS 13/01, I. ÚS 241/07), že ochrana ústavou prípadne dohovorom garantovaných práv a slobôd (resp. ústavnosti ako takej) nie je zverená len ústavnému súdu, ale aj všeobecným súdom, ktorých sudcovia sú pri rozhodovaní viazaní ústavou, ústavným zákonom, medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 2 a 5 ústavy a zákonom (čl. 144 ods. 1 ústavy).

10. V súvislosti so sťažnosťami namietajúcimi porušenie základných práv a slobôd rozhodnutiami všeobecných súdov už ústavný súd opakovane uviedol, že jeho úloha pri rozhodovaní o sťažnosti pre porušenie základného práva na súdnu ochranu rozhodnutím súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov súdnej interpretácie a aplikácie zákonných predpisov s ústavou alebo medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách najmä v tom smere, či závery všeobecných súdov sú dostatočne odôvodnené, resp. či nie sú arbitrárne s priamym dopadom na niektoré zo základných práv a slobôd (napr. I. ÚS 19/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05, I. ÚS 241/07). Uvedené rovnako platí aj pre namietané porušenie práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Formuláciou uvedenou v čl. 46 ods. 1 ústavy totiž ústavodarca v základnom právnom predpise Slovenskej republiky vyjadril zhodu zámerov vo sfére práva na súdnu ochranu s právnym režimom súdnej ochrany podľa dohovoru. Z uvedeného dôvodu preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (obdobne napr. II. ÚS 71/97, IV. ÚS 195/07, III. ÚS 24/2010).

11. Podstatná námietka sťažovateľky spočíva v tvrdenom zásahu krajského súdu do jej základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie, ktorého sa mal dopustiť tým, že na jej skutkovú a právnu argumentáciu uplatnenú v priebehu konania a v odvolaní nereagoval ústavne konformným spôsobom, keď potvrdil zamietajúci rozsudok okresného súdu pre absenciu naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení neplatnosti ňou označených právnych úkonov. Sťažovateľka zároveň namietala, že krajský súd v odôvodnení napadnutého rozsudku neposkytol jasné a presvedčivé odpovede

na nastolené podstatné otázky. Odôvodnenie rozhodnutí všeobecných súdov je častým predmetom posudzovania v rozhodovacej činnosti ústavného súdu a aj štrasburských orgánov ochrany práv, z čoho rezultuje pomerne bohatá judikatúra k jeho významu z pohľadu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. V odôvodnení rozhodnutia všeobecný súd odpovedá na konkrétne námietky účastníka konania, keď jasne a zrozumiteľne dá odpoveď na všetky kľúčové právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Ústavný súd pripomína, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania (I. ÚS 241/07). Rovnako Európsky súd pre ľudské práva pripomenul, že súdne rozhodnutia musia v dostatočnej miere uvádzať dôvody, na ktorých sa zakladajú (García Ruiz c. Španielsku z 21. januára 1999). Judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva teda nevyžaduje, aby na každý argument strany bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Georiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998). Z práva na spravodlivú súdnu ochranu vyplýva aj povinnosť súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi na vykonanie dôkazov strán s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (Kraska c. Švajčiarsko z 29. apríla 1993, II. ÚS 410/06).

12. Vychádzajúc z mantinelov možných zásahov ústavného súdu do rozhodovacej činnosti všeobecných súdov sa ústavný súd oboznámil s tou časťou odôvodnenia rozsudku krajského súdu, ktorá bola pre posúdenie dôvodnosti sťažnosti podstatná. Krajský súd najskôr poukázal na dôvody rozsudku okresného súdu (bližšie aj v bode 3 odôvodnenia tohto uznesenia), odôvodnenie odvolania sťažovateľky (a navrhovateľa v II. rade), aby následne v rozhodujúcej časti odôvodnenia uviedol:

„Žalobou podľa § 80 písm. c/ O.s.p. možno okrem iného uplatniť, aby sa rozhodlo o určení, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem. Ako vyplýva aj zo samotného znenia cit. ust. právny záujem, ktorý je podmienkou

procesnej prípustnosti určovacieho návrhu, musí byť naliehavý v tom zmysle, že žalobca v danom právnom vzťahu môže navrhovaným určením dosiahnuť odstránenie spornosti a ochranu svojich práv a oprávnených záujmov. Naliehavý právny záujem žalobcu na požadovanom určení treba skúmať predovšetkým so zreteľom na cieľ sledovaný podaním určovacieho návrhu a konečný zmysel navrhovaného rozhodnutia...

Odvolací súd má za to, že v prejednávanej veci žalobcovia neunesli dôkazné bremeno a ani v odvolacom konaní nepreukázali, že by existovala niektorá z uvedených skutočností odôvodňujúca ich naliehavý právny záujem na požadovanom určení. Žalobcovia svoj naliehavý právny záujem na požadovanom určení vo svojom odvolaní odôvodňovali tým, že dlžník - žalovaný 1/ je prakticky nemajetný a že z majetku, ktorý je formálne vedený ako vlastníctvo žalovaného 1/ nie je možné uspokojiť ich pohľadávky, ktoré majú voči žalovanému 1/... Žalobcovia 1/ a 2/ existenciu svojho naliehavého právneho záujmu opierali aj o skutočnosť, že veriteľ, pokiaľ má súdom priznanú pohľadávku voči svojmu dlžníkovi, má bez ďalšieho naliehavý právny záujem na žalovaní vlastníckeho práva dlžníka k nehnuteľnosti (resp. inej veci), ktorá bola z majetku dlžníka prevedená neplatnou prevodnou zmluvou. Odvolací súd rovnako ako súd prvého stupňa dospel k záveru, že uvedené skutočnosti nepreukazujú naliehavý právny záujem žalobcov 1/ a 2/ na požadovanom určení. Už zo samotného označenia tohto záujmu vyplýva, že žalobcovia musia mať právny záujem, pričom z odôvodnenia záujmu žalobcov na požadovanom určení je zrejmé, že podanou žalobou sledujú svoje majetkové záujmy. Výsledok konania o určenie neplatnosti predmetnej zmluvy o prevode vlastníckeho práva a zmluvy o zriadení vecného bremena totiž neovplyvní právne postavenie žalobcov; bez požadovaného určenia nebude ohrozené ich právo a ani ich právne postavenie sa nestane neistým. Záujem žalobcov 1/ a 2/ v prípade úspechu v konaní uspokojiť svoje pohľadávky voči žalovanému 1/ v exekučnom konaní aj z nehnuteľností, ktoré boli predmetom zmluvy, o určenie neplatnosti ktorej v prejednávanej veci ide, nemožno podľa názoru odvolacieho súdu považovať za naliehavý právny záujem, aký má na mysli ust. § 80 písm. c/ O.s.p. V tomto prípade ide totiž vyslovene iba o majetkový záujem ako to správne ustálil aj súd prvého stupňa v napadnutom rozsudku. Majetkový záujem a právny záujem pritom podľa odvolacieho súdu nemožno stotožňovať, a preto v tomto smere neobstoja ani odvolacie námietky žalobcov. Pokiaľ žalobcovia 1/ a 2/ vo svojom odvolaní prirovnávajú naliehavý právny záujem v zmysle § 80 písm. c/ O.s.p.

k právnemu záujmu vedľajšieho účastníka na výsledku konania v zmysle § 93 ods. 1 O.s.p., odvolací súd uvádza, že už z označenia týchto dvoch pojmov vyplýva zásadný rozdiel, ktorým je naliehavosť vyžadovaná iba pri právnom záujme v zmysle § 80 písm. c/ O.s.p. Kým v prípade žalôb podľa § 80 písm. c/ O.s.p. je nevyhnutný naliehavý právny záujem na požadovanom určení vo vyššie naznačenom zmysle, v prípade vedľajšieho účasti ide o právny záujem vtedy, ak rozhodnutím súdu vo veci bude dotknuté právne postavenie vedľajšieho účastníka (jeho práva a povinnosti vyplývajúce z hmotného práva). Zároveň odvolací súd pre úplnosť poukazuje na skutočnosť, ktorú judikoval aj Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozsudku sp. zn. 3 Cdo 140/2005 (70/2006 ZSP), že aj v prípade vedľajšieho účasti je nevyhnutný právny záujem vedľajšieho účastníka na výsledku sporu a nepostačuje iba záujem morálny či majetkový, a preto aj na uvedené sa viažuce odvolacie námietky žalobcov 1/ a 2/ sú neopodstatnené.“

13. Ústavný súd sa takto pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zaoberal tým, či rozsudok krajského súdu je ústavne udržateľný, t. j. či nevykazuje znaky svojvôle, arbitrárnosti, či je náležite odôvodnený a či výklad práva všeobecným súdom nie je taký, že popiera účel a zmysel príslušných zákonných noriem (m. m. I. ÚS 23/2010). Svojvôľa všeobecného súdu by totiž za určitých okolností mohla viesť aj k zásahu do označených práv zaručených ústavou a dohovorom, v prípade sťažovateľky však takýto záver zistený nebol.

14. Z odôvodnenia sťažnosťou napadnutého rozsudku krajského súdu podľa názoru ústavného súdu jasne a zrozumiteľne vyplývajú dôvody, pre ktoré potvrdil rozsudok okresného súdu vo výroku o zamietnutí návrhu na určenie neplatnosti právnych úkonov. Ako je z uvedeného zrejme, v odôvodnení napadnutého rozsudku dal krajský súd sťažovateľke podrobnú, jasnú, zrozumiteľnú a zároveň ústavne akceptovateľnú odpoveď na to, prečo jej záujem na požadovanom určení neplatnosti právnych úkonov nespadá pod obsah pojmu naliehavý právny záujem a prečo v dôsledku uvedeného nie je jej určovacia žaloba procesne prípustná. Krajský súd sa pritom neobmedzil iba na skonštatovanie správnosti dôvodov rozsudku okresného súdu (§ 219 ods. 2 Občianskeho

súdneho poriadku), ale primerane reagoval aj na odvolacie námietky sťažovateľky a svoj rozsudok zákonným spôsobom (§ 157 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku) odôvodnil.

15. V okolnostiach prípadu preto ústavný súd považuje postup krajského súdu za ústavne akceptovateľný a primerane argumentačne zdôvodnený. Napadnutý rozsudok preto nemožno považovať ani za svojvoľný či arbitrárny. Skutočnosť, že sťažovateľka sa s právnym názorom krajského súdu nestotožňuje, nemôže sama osebe viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti tohto názoru a nezakladá ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť tento právny názor svojím vlastným (m. m. II. ÚS 134/09, I. ÚS 417/08). V rozsudku krajského súdu teda ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti nezistil nič, čo by ho robilo ústavne neakceptovateľným, a teda vyžadujúcim korekciu zo strany ústavného súdu. Pokiaľ teda ide o namietaný zásah do základného práva na súdnu ochranu a práva na spravodlivé súdne konanie, ústavný súd uzatvára, že rozsudok krajského súdu je vnútorne logický, nie je prejavom aplikačnej a interpretačnej svojvôle konajúceho všeobecného súdu, rešpektuje zákonné požiadavky na odôvodnenie rozsudku, nie je arbitrárny a zrozumiteľným spôsobom dáva odpoveď na otázku, prečo krajský súd rozsudok okresného súdu vo veci samej ako vecne správny potvrdil. Inak povedané, v sťažnosti absentuje ústavno-právny rozmer. V súvislosti s prejavom nespokojnosti s namietaným rozsudkom krajského súdu ústavný súd konštatuje, že obsahom základných práv podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nie je záruka, že rozhodnutie súdu bude spĺňať očakávania a predstavy účastníka konania. Podstatou je, aby postup súdu bol v súlade so zákonom, aby bol ústavne akceptovateľný a aby jeho rozhodnutie bolo možné kvalifikovať ako zákonné, preskúmateľné a bez znakov arbitrárnosti. V opačnom prípade nemá ústavný súd dôvod zasahovať do postupu a rozhodnutí súdov, a tak vyslovovať porušenia základných práv (obdobne napr. I. ÚS 50/04, III. ÚS 162/05). Vzhľadom na uvedené ústavný súd sťažnosť odmietol ako zjavne neopodstatnenú. Nezistil totiž možnosť porušenia označených práv sťažovateľky, ktorej reálnosť by mohol bližšie posúdiť po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie.

16. Keďže došlo k odmietnutiu sťažnosti, ústavný súd sa nezaoberal ďalšími návrhmi sťažovateľky (návrh na zrušenie rozsudku krajského súdu, vrátenie veci na ďalšie konanie, náhrada trov konania), keďže tieto sú viazané na to, že ústavný súd sťažnosti vyhovie.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 29. januára 2014